

Előfizetési árak:

Egész évre ... 12 kor.
Fél évre ... 6 kor.
Negyedévre ... 3 kor.

Egyes szám ára 16 fillér.

Előfizetés a kiadóhivatalban

MAROSUJVÁR

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Marosujvár, Hangyaszöv.Kiadóhivatal:
Marosujvár, Hangyaszöv.

Kéziratot nem adunk vissza

Hirdetések felvételnek a
kiadóhivatalban árszabály
szerint.

Felelős szerkesztő: FÜSSY JÓZSEF.

A mieinkért!

Hosszú, szörnyű négy éve múlt el, hogy a szarajevói bomba lángba borította Európát. Hosszú, szörnyű négy éve annak, hogy elindult virágdiszben, lelkesen ennek a népnek díszvirága, hogy a minden oldalról ránk törő ellenséggel szemben megvédelmezzék a hármass hegy és két folyó országát. Mi magunk, akiket sorsunk itt hoz kényszerített, rémgeve-bizva vártuk a híreket, onnan ahol halálvirágok nyílnak a dicsőség országútján. Minden reményességünket, bizakodásunkat hatalmasan megindokolta az alig remélt sok diadal, amelynek eredményeként a tulnyomó ellenséggel szemben megostromolhatatlan szikla falaként, diadalmasan mindenütt az ellenség földjén áll a mi gőzheletlen hadseregünk. Az eredmény, amit minden babérra méltó fiaink csodás vitézségükkel kivívtak, méltó minden áldozatra és mégis összeszorul a szívünk, ha a sok vérre, kínra, szenvedésre gondolunk, amit e diadalo k áráként fizetnünk kellett.

Az immár ötödik éve dúló, iszonyu világgégés nyomán itthon is borzalmas sebek fakadnak. A végeláthatatlan háboru is ezer számra termi a maga testi és lelki rokkantjait. A harctéren megdicsőültek síró, tehetetlen özvegyet, gyámoltalan, segélyre szorult árvákat hagytak, akik a hihetetlen nagy drágaságban alig képesek tengetni nyomorult életüket.

Anyagi eszközeink hiányossága e, segélyre szoruló áttekinthetőségének lehetetlen volta, vagy a dolog természetében rejlő nehézségei a segélyezés végleges rendezésének az oka annak a szomorú ténynek, amit látni kényszerülünk a merre csak nézünk: hogy a hősök özvegyei és árvái alig képesek a legminimálisabb életfeltételeiket megszerezni és a rohamosan növekvő drágaság nyomán a legkétségbeejtőbb nyomornak néznek elébe.

A társadalomnak válik hát szent kötelességévé, hogy a hazáért elvérzett hozzátartozóinak az ügyét szeretettel karolják fel. Reánk, az itthonmaradottakra hárul a feladat, hogy lelkesen öléljünk fel minden mozgalmat, amely alkalmat nyújt nekünk, hogy csodálatunkat kifejezhessük és hálánkat leróhassuk a mi mátyrjainkkal szemben, akik értünk véreztek halálra.

Ezért üdvözljük minden lelkesedésünkkel azt az akciót, amely a mi ezredünk, az 50. ik gyalogezred megdicsőüljeinek özvegyeit és árváit fölsegélyezendő indult meg. Lehetetlen még gondolatnak is, hogy az Iwagorod, Monte Cimone, Zugná-Tortá és Monte-Gabriele hőseinek árván maradt családja nyomorogjon és éhezzen, hogy ne igyekezzünk minden könnyet letörölni azoknak arcáról, kik a legdrágábbat, apjukat, fiukat, férjüket áldozták a haza oltárának.

A nemes cél iránt meggyeszerzte megnyilvánuló rokonszenv biztosítja a mozgalom sikerét. A lelkes munka, amelynek élén városunk, vármegyénk agilis vezetői állanak, joggal biztat a reménnyel, hogy: „Ha majd egyszer mindnyájan visszatérnek” nem lesz senkinek keserűség a szívében, hanem hálás büszkeséggel fog tekinteni azokra, akik szeretettel ölelték körülre az értük küzdő itymaradottjait.

i. r.

A vármegyei közigazgatási bizottság ülése.

Alsófehérvármegye közigazgatási bizottsága báró Bánffy Kázmír főispán elnöklete alatt folyó hó 14-én tartotta meg július havi rendes ülését.

Az alispán jelentéséből a következőket emeljük ki;

A közigazgatási hatóságok egész tevékenységét az elmúlt hónapban jóformán az közlelmezés, az aratási és hordási munkálatok biztosítása s az átvételi bizottságok működésének megkezdése és elhelyezése merítette ki.

A vármegye lisztellátására nézve a kiutalási intézkedések idejében megtörténtek ugyan, de kivéve a városokat, zsákhány és egyéb nehézségek miatt a liszt csak nagyon késedelmesen szállítható és a vidéken nagy fennakadásokat okozott.

A cséplések a közén- és benzínhiány, valamint a cséplőgépek hazabocsátásának késedelme miatt csak nagyon lassan vették kezdetüket, ami arra is vezetett, hogy a későbbben csépelhető erdélyrészi gazdák a szállítást premiumtól is elestek.

A közlelmezési miniszter a termés biztosításának megbeszélése céljából július 26-ára a főispán öméltóságát is felkérve, Budapestre hivta az alispánt, hova a vármegyei főjegyzővel együtt utazott fel. Az értekezletre vonatkozólag a jelentés a következőket tartalmazza:

„Az értekezletre szükséges adatokat is magammal, vittem a kalászosokkal bevetett területek, a termésátlagok, a várható termés, — a házi és gazdasági szükséglet és az ezek után mutatkozó feleslegekről. — Adataim a közlelmezési miniszter ur statisztikai adataitól, különösen a termésátlagra vonatkozóan eltérők voltak ugyan, de ezért mégis egy-némely megállapodás történt a beszolgáltatandó mennyiségre vonatkozóan, nevezetesen az, hogy a vármegye önmagát látja el kalászos gabonával (tehát a közlelmezést, a házi és gazdasági vetőmag szükségletet is) és azonkívül még együtt

250 waggon búzát, rozstot, árpát, zabot szolgáltat be elvitel céljából, de azzal, hogy abbal legalább 125 waggon kalászos kell, hogy legyen, a többi 125 waggont tengerivel is pótolhatom a kivetendő tengerikontingensen felül. Mindezen elkötelezés számításaim szerint a tavalyi sokkal gyengébb kalászos és tengeritermés mellett elért eredményhez képest a vármegyére nézve — eltekintve a sok üszkös búzától — elég kedvező, ami pedig a legfőbb: a saját termésünkből magunkat ellátni tudván, a termés itt marad, itt dolgoztatik fel és az ide-oda szállítás késedelme által okozott élelmezési nehézségek megszűnnek.

A vármegyei takarmányintézőbizottsághoz beosztott katonai képviselő és a gazdasági egyesületi titkár körutjukat a vármegyében befejezték azzal a szomorú tapasztalattal, hogy még jó sarjutermeés esetén sem lesz annyi takarmány, amennyi a vármegye szükségletét fedezné. Épen ezért az alispán felterjesztést tett a földmivelésügyi miniszteriumhoz, hogy a 920 vasuti koci széna kivetést egészen törölje.”

A bizottság referensei folyó ügyekes adtak elő.

Sokszor beismertük,

hogy utáljuk, gyűlöljük már a háborut, ezt a kegyetlen, vérre szomjas fenevadat, mely erőszakosan, vadul marta bele magát testünk piros husába. Sokszor bevallottuk, hogy nem kell már nekünk ez a borzalmas, gyilkosan véres fürdő, melynek tömör sugárban előszökkenő, milliók és milliók vérért ömlesztő zuhanyát különben nem mi nyitottuk meg. Sokszor tettünk valómást arról, hogy nem vágyunk mi busás nyereségre, elég nekünk a mi délibabos rónánk, égbe nyuló bérce hegyvidékeink, ezüstös szallagban kigyózó folyóink, alkonyi szellőtől felborzolt hátú tavaink, szóval ez a mi Kanaán országunk. Sokszor kiálltunk az égre s valamikor régen fájdalmas extázisban bosszuért azok fejére, akik reánk gyujtották a nagy világ hajlékának eresztét.

S most már nem bosszut kérve emeljük az ég felé dacosan megszegett, kemény nyakkal alátámasztott fejünket, hanem imádságos, szelid szóval próbálják kiesengeni a békét, amit bágyadtan, szivarványos derengésben láttunk megpattant izmokkal, megroskadt vállakkal vont életünk fáradt alkonyán. Szent üdvözítő harmatnak hívjuk a béke csókját, fájdalomtól

felgyötört, gyilkos viharoktól kiszáritott létünk sivar homokjára.

Es valami természetes nyugodtsággal, belénk idegzett számításal úgy képzeljük, hogy nem lehet nép e világon, nem élhet nemzet a föld széles karimában egymásba futó kerekességén, mely ezt másképen akarja. Hiszen elhisszük mi azt, hogy ellenségeink rossz indulatu, önző érdekeért hevülő államférfiak uszításáról elvákítva, valamint szent magasztos céllal indultak ellenünk harcba, de most holtbizonyosnak tartjuk, hogy az ő ajkukra is felszaladt a kijózanodás fanyar keserősége, mert ők is százszorosan érzik a háboru ezer gyöttrő keservét.

A parlament őszi programja.

Budapesti tudósítónk jelenti: Az őszi ülészak megvalósítani szándékozik azokat a törvényjavaslatokat, melyeket a miniszterelnök a mult ülészakon kilátásba helyezett. E törvényjavaslatok így csoportosulnak:

A belügyminiszteri tárca körében:

1. A választókerületek új beosztása.
2. A választási biráskodás.
3. A közegészségügyi reformja.
4. A közigazgatás államosítása.
5. A vármegyék új beosztása.
6. Az új tisztviselői szolgálati pragmatika.

7. A községi törvény módosítása.

A földmivelésügyi tárca körében:

1. Az új földbirtokpolitika alapelvei.
 2. Mezőgazdasági kamarák.
 3. Az állategészségügy reformja.
- Kereskedelemügyi tárca körében:
1. Az ipari bíróságok, munkáskamarák, választmányok.
 2. Munkások és alkalmazottak nyugdíja.
 3. A női- és gyermekmunka szabályozása.

Vallás- és közoktatásügyi miniszterium körében:

Az iskolaügy reformja című törvényjavaslaton dolgozik, Popovics pénzügyminiszter pedig az 1918—1919. költségvetés előirányzatán.

Az antant őszre döntést akar.

Zürichből jelentik: A francia fővárosban levő helyőrséget is a front-ra vitték. A kaszárnyák kiürültek, mert a kiképzés alatt álló valamennyi csapatkötéléket elkészítették már, hogy ezeket végső tartalékként felhasználják. Hir szerint az antanthadvezetőség őszre mindenáron ki akarja erőszakolni a döntést és ezért nemcsak a franciák, hanem az angolok is mind a hat szárazföldi hadseregüket egységes támadásra akarják vezetni.

HIREK.

— A miniszterelnök kitüntetése. A hivatalos lap mai száma királyi kéziratot közöl, amelyben a király legnagyobb elismerését nyilvánítja Wekerle Sándor dr. miniszterelnöknek és neki a Szent István-rend nagykeresztjéhez a gyémántokat adományozza.

— Megbízás. Alsófehérvármegye tanfelügyelői teendőinek ellátásával Barcsai Albert Nagyküküllő vármegye tanfelügyelője bízott meg.

— Nagyenyei pénzügyigazgatóságnál megtartott vizsgálatról irt hírünket — melyet az enyedi lapokból vettünk át — ugyancsak az egyik enyedi lap nyomán helyreigazitunk. Hegedüs Ferenc pénzügyigazgató, a ki különben is szolgálati idejét betöltötte, betegség miatt ment szabadságra, Adler Samu adóügyi biztos pedig nem adott be lemondási kérvényt. Végül a vizsgálatot tartó min. osztály tanácsos megelégedésének adott kifejezést a nagyenyedi pénzügyigazgatóságnál tapasztalt fölött.

— Beiratás. A helybeli óvodánál a beiratások szeptember hó 2-től 5-ig lesznek.

— Elgázolás e hó 27-ike este az 5 órasi vonat midőn marosujváról kiindult és a vashidon át haladt, egy ott lévő egy lovas szekeret elütött, a lonak 2 hátsó lábát teljesen levágta valószínű, hogy a szekér gazdátlanul állhatott, mert a mozdony vezető elég hamar és elég sokat sipolt és a vonat is lassan ment és lett volna ideje az uttól félre vinni. A vonat is párpercre meg kellett álljon amíg kihúzták az elütött lovat alola.

— Győzelmes harcok Albániában. A sajtóhadiszállásról jelentik: Vezérkarunk ma a következő hivatalos jelentést adta ki:

Olasz harctér. A hadvonal több helyén tüzéségi tűz és járőrharcok. Bosen-Géryes ismét célja volt az ellenséges, de kárt nem okozó repülő-támadásoknak.

Az albán harctéren győzelmes csapataink a visszavert ellenség üldözése közben Tyeritől [és Berattól délre tért nyertek. A Tomarica völgyének mindkét oldalán is, ahol francia osztagok makacs ellenállást fejtettek ki, az ellenséges állásokat elfoglaltuk, az ellenséget pedig hátrálásra kényszerítettük.

— Országos vásár. A tordai kisasszony napi országos vásár szeptember hó 5-én (csütörtökön) lesz megtartva. Ugy az állatvásár, mint a kirakó-vásár egy napon tartatik meg. E vásárra mindenféle állat felhajtása meg van engedve.

A Tordai főgimnáziumban megtartandó javító- magánvizsgák és beiratások sorrendje: Javítók: 30-án egy tárgyból 31-én két tárgyból bukottak részére, 2; 3 és 4-én beiratások. Az I. osztályba beiratkozók feltétlenül 2-án jelentkezzenek. Magánvizsgálatok 6 és 7-én. Jelentkezni a magánvizsgálatokra 5-ig lehet.

— Iskolai beiratások. A tordai állami polgári leányiskola igazgatósága közhírré teszi, hogy az 1918/19. tanévi javító- pót- és felvételi vizsgálatok f. évi augusztus 31-én tartatnak meg.

A beiratások szeptember 2 3. 4. és 5 napjain délelőtt 8—12 óráig eszközölhetnek úgy a polgári leányiskolában, mint a vele összekapcsolt kézimunka tanfolyamon. A kézimunka tanfolyam új szervezete szerint a tanfolyam 2 évre terjed; első évben a fehérnemű varrás és szabás második évben a felsőruha szabás és varrás, tanítatik s a második évet végzett tanulók gyakorlati ismereteik kiegészítése végett még egy évig bejárhatnak a tanfolyamra. A tanfolyamra oly 12 életévüket belőltött, de 20 évet meg nem haladott leányok vehetők fel, akik az elemi népiskola VI. vagy a polgári leányiskola II. osztályát sikerrel végezték. A kézimunka tanfolyam beiratási-és tandíja ugyanaz, mint a polgári leányiskoláé, vagyis 12 korona. A polgári leányiskola I. osztályába belépő tanulók új rendelet értelmében kötelesek születési anyakönyvi kivonatot, újraoltási bizonyítványt és iskolai bizonyítványt vagy értesítőkönyvet bemutatni.

Az igazgatóság.

Felmentik a kádárokat. A várható kiváló szőlőtermésre és a nagy hordóhiányra való tekintettel a földmivelésügyi miniszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, hogy a katonai szolgálatot teljesítő kádármeztérek és kádársegédek november 30 ig felmenthetők. Az eljárás ugyanaz, mint a mezőgazdasági felmentéseknél.

A szalastakarmány készletekről. A m. kir. miniszterium 3382—1918. M. E. számú rendeletével, mindenféle természetes szalastakarmányt (anyaszéna, sarju) és mindenféle mesterséges szalastakarmány (lóhere, lucerna, bükköny, mohar stb. széna,) továbbá a tavasszalmát (árpa, zab, köles és ezekkel egyenértékű tavasszalma) valamint töreket és polyvát zár alá vétette. A zár alá vétel nem akadályozza a birtokost abban, hogy takarmány és alom készletét a m. kir. földmivelésügyi miniszter által meghatározandó mértékben saját állatállományának ellátására felhasználja. A törvényhatóság első tisztviselője köteles a zár alá vett összes takarmány és alomkészletből a gazdasági szükségleten felül maradó készleteknek közszükségleti célokra való igénybevetélet (rekvirálás) a kiadandó rendelkezések értelmében haladéktalanul elrendelni és foganatosítani. Hogy a tulajdonos meglevő készleteiből a saját gazdasági szükségleteire összesen mennyit tarthat vissza, a kiadandó rendelettel megállapított kulcs alapján s az állatállomány figyelembevételével az eljáró hatóság állapítja meg. Az igénybevett készletekért a 3129—1918. M. E. számú rendelettel meg-

állapított legmagasabb ár fog fizettetni. A térítés, ha a készletet a tulajdonosnál veszik át, az átadásakor, ellenben a gyűjtőtelepre vagy állomásra történt szállításakor fizetendő. Ha a készlet a birtokos hibáján kívül 30 napon belül nem vétetik át, a 30 naptól kezdve az átvételig őrzési és gondozási díj címén minden hónapra, a megkezdett is egésznek számítva, métermázsankint 20 fillér jár. A tulajdonos, ha állatlétszáma időközben változik tartozik, azt bejelenteni. A takarmány és alomkészletek adás vétele iránt jelen rendelet hatálybelépte előtt kötött és az áru átadásával még nem teljesített szerződéseket az eladónak csak a m. kir. földmivelésügyi miniszter hozzájárulásával szabad teljesíteni s ez amennyiben a hozzájárulást megtagadja, a szerződés hatályát veszti.

A szalastakarmányfélékből visszatartható gazdasági szükségleteiről. A 3382—1918 M. E. rendelet alapján a gazdasági szükséglet (teleltetés) címén számításba vehető takarmánymennyiségeket a m. kir. földmivelésügyi miniszter folyó évi 108280. számú rendeletével szabja meg. Az állatállomány szükségletének megállapításánál csak azon állatlétszám vehető számításba, amely az igénybevételi eljárásakor a birtokon is tényleg megvan és amely a békeidőben tartott állatlétszámot lényegesen meg nem haladja. A gazdasági szükséglet címén 1918 október 1-től 1919 május 25-ig minden számos állat után havonként 2 (kettő) métermázsa szalastakarmány (anyaszéna, sarju, lóhere, lucerna, bükköny, mohar stb) széna vagy tavasszalma vehető számításba és oldható fel a zár alól. Tenyészállatok és oly tehenészetek tehenei részére, melyek tejtermelésüket a közfogyasztás céljaira lekötötték, darabonként és havonként további 0.5 métermázsa szénaféle vagy tavasszalma vehető számításba és oldható fel a zár alól. Számos állat alatt értendő 1 drb. 2 éven felüli szarvasmarha vagy 1 drb. 2 éven felüli ló, 2 drb. 2 éves szarvasmarha, vagy 2 drb. 2 éves ló, vagy 4 drb. 1 éven aluli szarvasmarha, vagy 4 drb. 1 éven aluli ló, végül 10 drb. juh, vagy kecske szintén 1 drb. számos állatnak számít.

— Emelkedőben a must árak. Egyetlen mezőgazdasági termény talán még a bor, amely nincsen maximálva, és amelyet miután élvezeti cikk nem is lehet maximálni. A must árak egészséges irányzattal emelkedőben vannak. Ugy, hogy minkét korábban is irtuk 1000.—1400.-án alul szüret előtt nem szabad szóba állanunk. Hl.-ként. A szőlők szépek, peronoszpórától mentesek, különben a szőlősgazdák rendelkezésére áll már mindenhol a harmadik permetezéshez a rézgalic. Rekord termésünk mennyiségileg nincs, ezért hordó hiány nincs a minőség pedig kitünő lesz, főként ha továbbra is jó meleg, napos idők lesznek.

— A vetőmagvizsgálóállomások új díjszabása. A m. kir. földmivelésügyi miniszter a m. kir. vetőmagvizsgálóállomások részére f. év július hó 1-vel új díjszabást léptetett életbe. Az új díjszabás részleteit megállapítja: a) Magvizsgálatok, b) Takarmányvizsgálatok, c) Magaruk ólomzárólása, d) Egyéb munkálatok eseteiben fizetendő díjakat. Lapunk kis terjedelme

nem engedi meg, hogy a díjakra vonatkozó hosszú és részletes kimutatást leköljük és csak igen röviden felemlítjük, hogy a vizsgálati díjat mindig előre kell fizetni: a megrendelt és megkezdett vizsgálat vissza nem vonható; sürgős esetekben a vizsgálati díjak kétszeresét számítják fel. Magyar gazdák (gazdasági egyesületek, gazdakörök) számára ingyen végzi a vetőmagvizsgáló-állomás a fontosabb mezőgazdasági magvak vizsgálatát azonoságra, tisztaságra, csirázóképességre, szármaszásra és arankára (500, illetve 100 grammig); díjtalan továbbá gazdák részére a fűmagkeverékrecept összeállítás és növény meghatározás is. Ebben a kedvezményben azonban nem részesülnek azok a gazdák vagy gazdaságok, melyek magkereskedéssel is iparszerűen foglalkoznak. Az állomás igazgatóságának előzetes hozzájárulása alapján díjtalanok a közérdek és a tudományos kérdések érdekében kérelmezett vizsgálatok. Hatóságoknak csakis abban az esetben díjtalanok a vizsgálatok, ha azok közügyben, a közérdek szempontjából eszközölteknak; peres vagy bünygyi esetekből kifolyólag a vizsgálati díjak felszámíthatnak. Oly kereskedők és vállalatok, nemkülönben magtermelésüket ólomzárólató gazdák, kik a vetőmagvizsgálóállomáson legalább 100, vagy ennél nagyobb számú vizsgálatot végeztetnek, előfizetés esetében 25% díjmérsékletben részesülnek. Akik bővebb felvilágosítást óhajtanak nyerni, kérjenek a M. kir. Vetőmagvizsgáló-Állomástól (Kolozsvár) díjszabási kimutatást.

— Egy román tanító hősködése kínos megbotránkozást keltett e hó 9-én délben a borévi vasúti állomáson. A vonaton Topánfalva fele utazott egy J. A. nevű román tanító, tartalékos hadnagy, kinek szabadságolási igazolványát Sikó Márton M. A V.-kaluz nem alálván rendben, udvariasan elkérte és jegyzőkönyv felvétel végett átadta a borévi állomásfőnöknek. Ez a hadnagy urat úgy felbőszítette, hogy leszállván a vonatról, tiszt legényével Sikó kalauzt lefogatta és kétszer acul ütötte, nagy gandiumása a vonaton utazott katonáknak. A kalauz hivatkozván kötelességére, megőrizte hidegvérét a súlyos inzultus dacára is és bejelentette az esetet az ügyeletes csendőrmesternek és a vonaton utazott T. Főhadnagynak, ki csendőri segédlettel igazoltatta és Tordára beszállította a hősködő s magáról megfélemedezett hadnagy urat, ki ellen a vizsgálat megindult. A ki pedig ennyire „hős“, az miért nem megy a lövészárókba, a tűzvonalba virtuskodni!?

— A tanulmányi szabadságok meghosszabbítása. A katonai szolgálatot teljesítő egyetemi hallgatók tudvalevően tanulmányaik folytatására tizenkét heti szabadságot kaptak a mult tanulmányi időszakban. A hadvezetőség ezt a szabadságot azok számára akiknek valamely vizsgát is kellett tenniük, két héttel meghosszabbította. Ezt a meghosszabbítást a hallgatók természetesen a most folyó időszak végén is meg fogják kapni.

— Spanyolbetegségben elhalt főhadnagy. A kolozsvári uri társadalom egyik ismert és szimpatikus tagja hunyt el tragikus módon Szovátán. Csernátóny Pál tüzérfőhadnagy, aki a Piave mellől került Szovátára, spanyolbetegségben súlyosan megbetegedett és augusztus hó 11-én 27 éves korában elhunyt.

— A tüzérség hódolata. O csász. és kir. apostoli felsége legkegyelmesebben méltóztatott megengedni, hogy a tervbe vett tüzérségi mű amelynek szerzője Bende Adalbert, l. t. t. tábornagy, a vartüzérség felügyelője ő cs. és kir. apost. felsége hódolati művének neveztesse el; az első példányt ő felsége fojga elfogadni. Tudakozódni a tüzérségi mű kiadóhivatalánál Wien 34 obere Baugassze. 22.

— A Szurmay Sándor honvédelmi jelvényei. A báró Szurmay Sándor honvédelmi javára művészi kivitelű jelvényeket és plaketteket hozott forgalomba a Hadsegélyező Hivatal. A jelvényeket Székely Károly szobrászművész, tart. hadnagy tervezte s ahhoz a mélyreható társadalmi mozgalom érdekében örömet ült modellt Szurmay Sándor honv. miniszter a kinek kiválóan sikerült domborművi arcmását az uezsoki harcok titáni küzdelmét simbolizált ketben mutatja be a jelvény. — A sapkajelvényeket 2.-koronáért, a nagy bronzplaketteket pedig 20.-koronáért árusítja a Hadsegélyező Hivatal. Az ország védelmében elesett hős honvédekért a legkevesebb amit a hálás utókor tehet: A Szurmay Sándor alap célja annyira nemes, hogy a mozgalom intenciói megszólaltatják ezuttal is a melegen érző emberek szívét s ki-ki tehetsége szerint, de legalább két koronás sapkajelvény megvásárlásával részére lesz az alapnak.

A jelvényeket a Hadsegélyező Hivatal központi elárúsító helyiségében: (V. Akadémia utca 17. és városi üzletében IV Kossuth Lajos-utca 15) árusítják.

Kiadó FÜSSY JÓZSEF

Ruhafestés!

vegyileg legtökéletesebben
fest és tisztít
férfi, női és gyermek-öltönyöket

ifj. Puskás Gyula, Nagyenyed
Vasut-utca 1 szám.

Nagyszerűen bevált a harcúton küzdőknek és általában mindenkinek mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, kősvény, influenza, terek, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. csapóvíz

Horgony-Pain-Expeller **patélik.**

Üvegje K - 30, 1.40, 1.-

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az "Arany oroszlánhoz" címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I, Elisabethstr. 5.

Naponkénti szétküldés.

Magyar Országos Biztosító-Intézet R. T.

Hadi és hadikölcsön biztosítási osztálya.
A m. kir. honv. miniszterium **Hadsegélyző Hivatalának** ellenőrzése alatt
Az elesettek özvegyei, árvái érdekében és javára.

MAROSUJVÁRI KIRENDELTSÉG:
Kovács Sándor Hangyaszövetkezeti
üzletvezetőnél **MAROSUJVÁR.**

Telefon

ELFOGAD: hadi és hadikölcsön biztosításokat.
Hadikölcsön jegyzések az alant felsorolt életbiztosítással kapcsolatosan felvétetnek:

Hadikölcsön biztosítások 10.000 koronáig orvosi vizsga nélkül.

Hozomány és neveltetési járadék biztosítás hadikölcsönrel kapcsolatosan korlátlan összegig.

Takarék és gyermek hadikölcsön biztosítás 1000 koronától bármely összegig orvosi vizsga nélkül.

Kiházásitási hadikölcsön biztosítás orvosi vizsga nélkül 10.000 koronáig.

Hadirokkantság esetére szóló pótbiztosítás orvosi vizsgálat nélkül.

Telefon

Kérjen
prospektust!

**HADIKÖLCSÖN BIZTOSÍTÁSOK FELVÉTELEK
BÁRMELY ÖSSZEGIG.**

Előnyös
feltételek.

MEGNYILT!

Kolozsváron, Mátyás király-tér 13 szám
alatt

Universó

kozmetikai intézet,

hol a mai kór legmodernebb igényeknek megfelelő következő követelések eszközölteinek u. m. villanyvibrációs arcmasáz, összes szépség hibák eltávolítása, hajszálak végleges kiirtása, galván árammal, vörös or kezelés, szeplő májfolt, pattanások, szemölcs, tágpórusok mítesser és vauc eltávolítás.

Universó

kozmetikai intézet

Kolozsvár Mátyáskirály-tér 13. a mai kór legmagassabb igényének megfelelő kezelés.

Uj butor hitel!

Részletre, kölcsönképen adok el ebédlő, háló, nappali szobaberendezést.

Garai Károly

butor üzlete

Arad, Asztalos Sándor- u 5—

Szőlővesszőket

tényes eredménnyel csak

faszénporban

termelhet.

Termeljen ap. faszénnel.

Faszén csomagolva v. ömlesztve és **faszénpor**

kapható:

Weisz és Vidor cégnél
Budapest, Józsefvárosi teher
p. u. Kőbányai-ut 8. kapu.

Kin és gyötrellem

az élete az örökös tyukszemfájás mellett. Ne kínoztassa magát tovább és hozassa meg azonnal a kiváló RIABALZSAMOT, mely már 3 napi használat után gyökeresen és fájdalom nélkül irtja ki a tyukszemet, nyomtalanul eltünteti mindennemű bőrkeményedést és szemölcsöt. A héla és köszönőiratok ezrei bizonyítják a szer kiválóságát. Ára jóta lólevéllel tégelyenként 1 korona 75 fill., 3 tégely 4 kor. 50 fill. 7 K. 50 f. Láb, kéz és honalj izzadásánál

használja a kitűnő „ITA” hintőport és azonnal megszabadul ettől a kellemetlen betegségtől. Egy dózoz ára 1 kor. 75 fill., 3 dózoz 4 K 50 fill. Szétküldés naponta. Kapható az egyedüli készítőnél: Dr. Kemény Miklós, Kassa, postafiók 11/v.

Nyomtatványok

Mindenne-
mű iskolai-
ügyvédi-
jegyzői
nyomtatvá-
nyok Eskü-
vői-kártyák,
báli- és
menyegzői
meghívók
jutányos ár-
ban és gyorsan
készíttetnek

Füssy J
könyvnyomda-
jában Tordán.

„ARANYOSVIDÉK”,
politikai lap kiadó-
hivatala. Telefon 34